

**Raqamli ta'lim platformalarida o'quv dasturlarini loyihalashda konstruktiv
yondashuvning ahamiyati**

Egamova Feruza Nuraddin qizi
Osiyo Xalqaro Universiteti Xorazm filiali talabasi
Feruzaegamova178@mail.com

Annotatsiya: Mazkur tezisda raqamli ta'lim platformalarida o'quv dasturlarini loyihalash jarayonida konstruktiv yondashuvdan foydalanishning pedagogik ahamiyati tahlil qilinadi. Raqamli ta'lim muhitida o'quvchi markazlashgan ta'limni tashkil etish, mustaqil bilim olish va kompetensiyalarni shakllantirishda konstruktiv modelning o'rni asoslab beriladi. Shuningdek, o'quv dasturlarini loyihalashning asosiy komponentlari aniqlanib, ularni raqamli platformalar orqali amalga oshirish imkoniyatlari yoritiladi.

Kalit so'zlar: raqamli ta'lim, konstruktiv yondashuv, o'quv dasturi, raqamli platforma, o'quvchi markazlashgan ta'lim, kompetensiya.

Adabiyotlar tahlili: O'zbekiston olimlari tomonidan olib borilgan pedagogik tadqiqotlarda o'quv jarayonini loyihalash, ta'limda innovatsion va konstruktiv yondashuvlardan foydalanish masalalari keng yoritilgan. R.X. Jo'rayevning ilmiy ishlarida ta'lim jarayonini loyihalash masalasi didaktik tizim sifatida ko'rib chiqilib, o'quv maqsadlari, mazmun, metod va baholash o'rtasidagi uzviy bog'liqlik asoslab berilgan. Muallif o'quv dasturlarini loyihalashda kompetensiyaviy yondashuvni qo'llash zarurligini ilmiy jihatdan asoslaydi, bu esa konstruktiv modelning muhim jihatlaridan biri hisoblanadi. N.A. Muslimov kasbiy ta'limga oid tadqiqotlarida ta'lim jarayonida mustaqil ta'lim, amaliy faoliyat va refleksiyaning ahamiyatini ko'rsatib beradi. Uning fikricha, o'quv dasturlarini loyihalashda o'quvchilarning real faoliyatga yo'naltirilgan topshiriqlar orqali bilim hosil qilishi konstruktiv yondashuv samaradorligini oshiradi. Shuningdek, N.S. Sayidahmedov ta'limda yangi pedagogik texnologiyalarni joriy etish masalalarini yoritib, innovatsion ta'lim muhitida o'quvchilarning bilish faoliyatini faollashtirish zarurligini ta'kidlaydi. Olim raqamli va interaktiv vositalardan foydalanish ta'lim jarayonini individuallashtirishga xizmat qilishini ilmiy asoslaydi. R.J. Ishmuhamedov va M.B. Yo'ldoshevlarning ilmiy ishlarida ta'limda innovatsion texnologiyalar va zamonaviy o'qitish metodlarining o'rni tahlil qilinadi. Mualliflar o'quv jarayonini tashkil etishda muammoli ta'lim, loyiha faoliyati va hamkorlikda o'qitish metodlaridan foydalanish konstruktiv yondashuvning

amaliy ifodasi ekanligini ko'rsatib beradilar. Umuman olganda, o'zbek olimlari tomonidan olib borilgan tadqiqotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, o'quv dasturlarini loyihalashda konstruktiv yondashuv, kompetensiyaviy ta'lim va raqamli texnologiyalar uyg'unligi ta'lim samaradorligini oshirishning muhim omili hisoblanadi. Mazkur ilmiy qarashlar raqamli platformalarda o'quv dasturlarini loyihalashning konstruktiv modelini ishlab chiqishda mustahkam nazariy asos bo'lib xizmat qiladi.

Kirish

Bugungi kunda raqamli texnologiyalarning jadal rivojlanishi ta'lim tizimida yangi pedagogik yondashuvlar va o'qitish modellari shakllanishiga olib kelmoqda. Raqamli platformalar asosida tashkil etilayotgan ta'lim jarayonlari o'quvchilarning bilim olishdagi faolligini oshirish, ta'limni individuallashtirish hamda ta'lim sifatini ta'minlash uchun keng imkoniyatlar yaratmoqda. Bunday sharoitda o'quv dasturlarini zamonaviy pedagogik talablarga mos holda loyihalash muhim ilmiy-amaliy masalaga aylanmoqda. Zamonaviy pedagogika fanida konstruktiv yondashuv ta'lim oluvchining bilimni tayyor holatda emas, balki faol bilish jarayoni orqali mustaqil ravishda shakllantirishini nazarda tutadi. Raqamli ta'lim muhitida konstruktiv yondashuvni qo'llash o'quvchilarning muammoli vaziyatlarni hal etish, tanqidiy va ijodiy fikrlash hamda reflektiv ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi. O'zbekiston ta'lim tizimini raqamlashtirish jarayonida o'quv dasturlarini konstruktiv yondashuv asosida loyihalash masalasi alohida dolzarblik kasb etmoqda. Chunki raqamli platformalarda tashkil etilgan ta'lim jarayoni o'quvchi markazlashganlik, kompetensiyaviy yondashuv va innovatsion pedagogik texnologiyalarni uyg'unlashtirishni talab etadi. Shu bois mazkur tadqiqot raqamli platformalarda o'quv dasturlarini loyihalashning konstruktiv modelini ilmiy jihatdan asoslashga qaratilgan.

Xulosa.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, raqamli platformalarda o'quv dasturlarini loyihalashda konstruktiv yondashuvdan foydalanish ta'lim jarayonining samaradorligini sezilarli darajada oshiradi. Konstruktiv model asosida tashkil etilgan o'quv jarayoni o'quvchilarning bilimlarni passiv qabul qilishidan ko'ra, ularni faol ravishda o'zlashtirishi, tahlil qilishi va amaliy faoliyatda qo'llashga imkon yaratadi. Raqamli ta'lim muhitida konstruktiv yondashuv o'quvchi markazlashgan ta'limni ta'minlash, individual ta'lim trayektoriyalarini shakllantirish hamda kompetensiyalarga yo'naltirilgan ta'lim natijalariga erishishda muhim ahamiyat kasb etadi. Tadqiqot davomida aniqlangan konstruktiv modelning maqsadli, mazmuniy, faoliyat, baholash va reflektiv komponentlari o'quv dasturlarini tizimli va uzviy ravishda loyihalash

imkonini beradi. Xulosa qilib aytganda, raqamli platformalarda o'quv dasturlarini loyihalashning konstruktiv modeli zamonaviy ta'lim talablariga mos keluvchi samarali pedagogik yechim hisoblanadi. Mazkur modelni ta'lim amaliyotiga joriy etish ta'lim sifatini oshirish, o'quvchilarning mustaqil va tanqidiy fikrlashini rivojlantirish hamda raqamli ta'lim muhitining pedagogik imkoniyatlaridan samarali foydalanishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yhati.

1. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. Azizxo'jayeva N.N. – Toshkent: TDPU nashriyoti, 2018.
2. Ta'lim jarayonini loyihalash asoslari. Jo'rayev R.X.– Toshkent: Fan va texnologiya, 2019.
3. Kasbiy ta'lim metodikasi. Muslimov N.A. – Toshkent: Innovatsiya-Ziyo, 2020.
4. Yangi pedagogik texnologiyalar. Sayidahmedov N.S. – Toshkent: Moliya, 2017.
5. Ta'limda innovatsion texnologiyalar. Ishmuhamedov R.J., Yo'ldoshev M.B. – Toshkent: Iqtisod-Moliya, 2019.
6. Raqamli ta'lim muhitida o'qitish metodikasi. Abdullaeva Sh.Q. – Toshkent: Fan, 2021.
7. Oliy ta'limda kompetensiyaviy yondashuv. To'raqulov X.A. – Toshkent: O'qituvchi, 2018.
8. Ta'limda axborot-kommunikatsiya texnologiyalari. O'rinboyev R.M. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2020.
9. O'zbekiston Respublikasi "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. – Toshkent, 2020.
10. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Raqamli O'zbekiston – 2030" strategiyasi. – Toshkent, 2020.